



Xemeneia de l'antiga fàbrica C.E.L.O.

Sant Adrià de Besòs

Ubicació

Comarca: Barcelonès
Lloc/Adreça: Sant Joan Baptista - Carrer de la Torrassa s/n
Alçada: 8

Coordenades:

Latitud: 41.42799
Longitud: 2.22748
UTM Est (X): 435452
UTM Nord (Y): 4586558

Classificació

Número de fitxa: 08194 - 11
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle: XX
Any: 1951
Autoria de l'element: Miguel Alejandro Casas
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: BCIL (945-I, Acord de Ple del 23/01/2003).
Número inventari: Si (IPA)
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Sant Adrià de Besòs (Plaça de la Vila, 12 - 08930)
Autoria de la fitxa: Equip de treball de l'Arxiu Municipal de Sant Adrià de Besòs "Isabel Rojas Castroverde" (ASAB)

Data de registre de la fitxa: dj., 24/11/2016 - 01:00

Data de la darrera revisió: dv., 07/05/2021 - 01:00

Descripció

Xemeneia industrial situada enmig de l'actual aparcament d'un centre comercial. És cilíndrica i està construïda de maó ceràmic vist. Fa 39,95 metres d'alçada, per 1,10 de diàmetre, en la part més ampla. La xemeneia es constitueix a partir d'una base quadrada que s'alça en forma de prisma lleugerament més ample que tot el conjunt. Les quatre cares del prisma estan decorades amb arcuacions amb arquivoltes i està coronada amb una cornisa de tres motlures escalonades a les quatre cantonades del mateix prisma. El carregament amb el fust és resolt mitjançant quatre cossos, un a cada cantonada, de forma piramidal format per maons ceràmics esglaonats. El fust és de totxo vist aplantillat de forma troncocònica i està rematat amb doble collarí entre el que hi ha un fris central decorat amb una sanefa de motius geomètrics en relleu. El collarí inferior està constituït per una motllura fina, mentre que el superior està format per doble cornisa motllura encavalcada.

Història

La "Compañía Española para la Fabricación Mecánica de Vidrio S.A." s'instal·la a Sant Adrià l'any 1923. Aquesta empresa, coneguda popularment com la CELO, es dedicava a la fabricació de vidre pla, i ho feia mitjançant el mecanisme més innovador de l'època: el procediment anomenat Libbey-Owens. Aquest sistema de fabricació era patentat i difícil de copiar, doncs requeria grans inversions pels grans forns, el combustible, les matèries primeres i la maquinària. El 1923 es van iniciar les obres de la fàbrica i la producció va començar el 1925, tot i que ja des del principi va ser la fàbrica més gran i moderna de tot l'Estat, en la seva especialitat. Treballava les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any i mantenia un equip de tècnics que vivien a Sant Adrià de Besòs, provinents de Bèlgica. La fàbrica disposava d'un ramal de ferrocarril que li permetia la connexió amb la xarxa ferroviària, facilitant l'entrada de matèria primera i distribució de la seva producció. Per aquest servei disposava de dues locomotores de vapor que permetien la circulació dels vagons per dins del recinte. El 1931 es va crear una secció del Sindicat de la Indústria Vidriera, la primera organització sindical de la CNT a Sant Adrià de Besòs. La raó va ser el previ tancament patronal de l'empresa en resposta a les reivindicacions laborals. Durant la Guerra Civil, la fàbrica s'utilitzà per a la fabricació de material bèl·lic, concretament, produïa bales pel bàndol republicà. En aquesta època es va donar la col·lectivització de la fàbrica. Els anys posteriors a la Guerra Civil, 1939-1950, la fàbrica va incrementar la seva producció. L'any 1951, a causa de les restriccions de subministrament elèctric, s'instal·la una central tèrmica per tal d'abastir la factoria, a la qual pertany la xemeneia. L'any 1955 es va produir un accident quan la caldera central va esclatar, fet que va provocar la pèrdua de vides humanes, així com altres danys materials. La fàbrica va funcionar fins l'any 1987. El 1988 es va enderrocar el conjunt, amb excepció de la xemeneia. Actualment hi trobem un centre comercial i un gran aparcament en el seu entorn.

Bibliografia

ASAB, (1), UI. 29, exp. 101. BELLOSTES, J. i ARNAU, N. (2002): Catàleg de béns culturals d'interès local del municipi de Sant Adrià de Besòs. Viure Sant Adrià. Butlletí d'informació municipal, 2002-2003, Núm. 57-76. BPO. IV-V, juny 2003.

https://ca.wikipedia.org/wiki/Xemeneia_de_l'antiga_fàbrica_CELO



